

Barikādēm 30 - atskats uz cēsnieku lomu tajās

//

**Paldies tiem, kuri nosargāja
Latviju pirms 30 gadiem!
Paldies tiem, kuri to sargā arī
šodien!**

Atceramies šo kopības sajūtu,
vienoto mērķi un pašizliedzību!
Tā bija valstisku panākumu
atslēga toreiz, un tāda tai jābūt
arī šodien.

Cēsu novada domes priekšsēdētājs
Jānis Rozenbergs

"Paldies tiem, kuri nosargāja Latviju pirms 30 gadiem! Paldies tiem, kuri to sargā arī šodien! Atceramies šo kopības sajūtu, vienoto mērķi un pašizliedzību! Tā bija valstisku panākumu atslēga toreiz, un tāda tai jābūt arī mūsdienās," akcentē Cēsu novada domes priekšsēdētājs Jānis Rozenbergs.

Pēc viņa teiktā, nevar par zemu novērtēt cēsnieku lomu izšķirošajā barikāžu laikā pirms 30 gadiem, kur tieši mūsu apkārtnes ļaudis bija gan labi organizēti, gan viņiem tika uzticēts apsargāt īpaši būtiskus objektus.

"Tā ir izlēmība un vienotība, ko turpinās apbrīnot nākotnes paaudzes," rezumē J.Rozenbergs.

Piedāvājam foto ieskatu no Cēsu Vēstures muzeja arhīva materiāliem:

Foto: Cēsu Vēstures un mākslas muzeja arhīvs

Vienlaikus atkārtoti publicējam atmiņu stāstu, kas pierakstīts 2016.gada janvārī - barikāžu 25.gadadienā - ko izklāstīja cēsnieks, bijušais tautfrontietis, Baltijas ceļa un barikāžu koordinators Ivars Prauliņš.

No aptuveni 64 000 kādreizējā Cēsu rajona iedzīvotājiem aptuveni 10 000 piedalījās 1991.gada barikādēs, aizstāvot galvaspilsētas stratēģiski svarīgākos punktus, aizstāvot ideju par brīvu Latviju, stāsta Ivars Prauliņš.

Kaut arī savulaik tika veikta precīzāka uzskaite, patlaban atliek paļauties tikai uz aptuvenām aplēsēm, jo visi pieraksti par to, kuri cilvēki devās uz barikādēm, cik ilgi tur uzturējās, kādas tehnikas vienības no Cēsu rajona sargāja Rīgu, tika iznīcināti pusgadu pēc barikādēm – pirms augusta puča – baidoties no tālākām iespējamām represijām.

Kā stāsta Prauliņš, daudzi uz Rīgu braukuši arī paši, spontāni. "Autobusi uz barikādēm veda cilvēkus divreiz dienā, dažreiz – biežāk. Cilvēki brauca no uzņēmumiem, no kolhoziem, pat no tehnikumiem. Cilvēki brauca, jo sajūta, ka tas ir jādara," skaidro barikāžu koordinators.

Pēc viņa teiktā, svarīgākais barikāžu objekts, ko galvenokārt apsargāja cēsnieki, bijusi Ministru Padome, tagadējais Ministru Kabinets. Tādēļ, ka tas bijis visvieglāk sasniedzams no Vidzemes puses. Ministru Padomes apsargāšanā iesaistītas arī tehnikas vienības – no kolhoziem, ceļu daļām u.tml. Savukārt viens no leģendāri dzeltenajiem "Ikarus" autobusiem atceļojis no Jāņmuižas, kurā Jāņmuižas tehnikums ierīkojis ēdnīcu.

Ja Jāņmuižas "Ikarus" stāvējis Ministru Padomes aizmugurē, uz Tērbatas ielas, tad tās fasādes pusi esot rotājis Cēsu pilsētas ģerbonis, uz gara kāta. "Iespējams, kāds bija paķēris līdzi no Dziesmu svētkiem," smaidot atceras Prauliņš.

Taču cēsnieki bijuši arī vieni no pirmajiem, kuri sajutuši barikāžu draudīgumu. Jānis Beikmanis, Aivars Sproģis, Gunārs Puķe un vēl daudzi apsargājuši Ministru Padomi mirklī, kad sākusies Iekšlietu ministrijas apšaude. "Viņi dzirdēja šāvienus, redzēja debesīs trasējošās lodes, bet nekāda informācija jau, protams, par to, kas notiek, neienāca. Sakaru praktiski nebija," norāda Prauliņš.

Vienlaikus uz barikādēm jebkurā brīdī atradušies vismaz simts novadnieki. "Brauca strādnieki, inženieri, pūtēju orķestris un koristi.

Visdažādākie cilvēki. Daži uz barikādēm bija dienu, daži – nedēļu. Kā nu kurš varēja," atminas Prauliņš.

Aicinām apmeklēt barikāžu atcerei veltītu **brīvdabas izstādi Vienības laukumā 20.-24.janvārī!**